

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра кримінології та кримінально-виконавчого права

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Кримінологія»**

Рівень вищої освіти –другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти –магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2021

Харків 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Кримінологія» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 20 с.

Розробник:
Головкін Богдан Миколайович,
доктор юридичних наук, професор

Затверджено на засіданні кафедри кримінології
та кримінально-виконавчого права
(протокол № 14 від 30 червня 2021 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями) затверджено на засіданні
кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права
(протокол № 14 від 10 червня 2022 р.)

Завідувач кафедри – Головкін Богдан Миколайович,
доктор юридичних наук, професор

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	6
3. Зміст програми навчальної дисципліни.....	8
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	11
4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання.....	11
5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання	12
6. Критерії оцінювання результатів навчання.....	15
7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання.....	16
8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	16

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Кримінологія» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4,0	Галузь знань – 08 «Право»	Обов'язкова
Кількість модулів – 2	Спеціальність – 081 «Право»	Рік підготовки: 2021-2022
Загальна кількість годин - 120	Рівень освіти – другий (магістерський)	семестр 1-2
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 - 4, самостійної роботи студента - 6 - 8.		Лекції 20 год.
		Практичні/ семінарські заняття 20 год.
		Самостійна робота 80 год.
		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)

Мета навчальної дисципліни – формування системи знань про злочинність та її характеристики, особу злочинця, причини та умови вчинення кримінальних правопорушень, організаційні та правові засади функціонування системи запобігання злочинності, міжнародні стандарти боротьби із злочинністю, набуття здатності розв'язувати під час навчання складні задачі і проблеми, пов'язані із застосуванням законодавства щодо запобігання і протидії злочинності, активізація аналітичної та науково-дослідницької діяльності студентів, а також формування практичних навичок

діяльності правника.

Завдання:

– формування знань про злочинність як системне явище, її форми і прояви, зв'язки і залежності із подібними явищами, негативний вплив злочинності на безпеку та сталий розвиток;

– оволодіння методикою, методами та процедурами кримінологічних досліджень злочинності, особи злочинця, причин та умов кримінальної поведінки, формування умінь та навичок аналізу статистичної інформації, роботи з реєстрами і базами даних органів правопорядку;

– ознайомлення з результатами сучасних кримінологічних досліджень традиційних і новітніх видів злочинності, даних про структуру і тенденцій її поширення, регіональні особливості, розміри латентності та використання цієї інформації в діяльності правника;

– осмислення змісту актуальних проблем дослідження особи злочинця, формування криміногенної спрямованості особистості та мотивації кримінальної поведінки, типології і класифікації злочинців;

– аналіз і дослідження детермінант злочинності, причин та умов кримінальних правопорушень та механізму кримінальної поведінки;

- формування знань про міжнародні стандарти у сфері боротьби із злочинністю, зарубіжний досвід протидії злочинності, а також положення державної політики запобігання та протидії злочинності і приписи законодавства у цій сфері;

- розвиток навичок і умінь застосування різних стратегій та заходів запобігання окремим видам кримінальних правопорушень.

Пререквізити: теорія права, кримінальне право, кримінальний процес, соціально-політичні студії.

Кореквізити: професійна відповідальність правника, порівняльне правознавство.

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН-1.	Аналізувати предмет кримінології та її завдання на сучасному етапі розвитку.
РН 2.	Розуміти зміст і форми прояву явища злочинності.
РН-3.	Досліджувати рівень, структуру, динаміку злочинності.
РН-4.	Демонструвати знання сукупності кримінологічно значущих ознак особи злочинця та вміння проводити типологію злочинців.
РН-5.	Характеризувати суспільні явища і процеси, що породжують та зумовлюють злочинність.
РН-6.	Обґрунтовано формувати свою позицію щодо причин та умов вчинення кримінальних правопорушень.
РН-7.	Дискутувати зі складних правових проблем застосування різних стратегій боротьби із злочинністю пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.
РН-8.	Здійснювати аналіз законодавства, що визначає систему заходів запобігання різним формам і проявам злочинності.
РН-9.	Надавати кримінологічну характеристику кримінальним правопорушенням у сфері економіки та пропонувати заходи запобігання їм.
РН-10.	Надавати кримінологічну характеристику кримінальним правопорушенням, вчинюваним учасниками організованих злочинних угруповань та пропонувати заходи запобігання їм.
РН-11.	Надавати кримінологічну характеристику кіберзлочинам та визначати заходи запобігання їм.
РН-12.	Надавати кримінологічну характеристику кримінальним правопорушенням у сфері обігу наркотичних засобів та визначати заходи запобігання їм.

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та освітньо-професійною програмою «Право», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК1.3. Здатність формулювати особисту думку та доказово її представляти.

ЗК1.6. Здатність до безпосередньої самоосвіти та самовдосконалення

Спеціальних компетентностей:

СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.

СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

СК14. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.

СК 15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

Програмних результатів навчання:

ПРН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

ПРН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

ПРН 4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.

ПРН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і

обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПРН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

ПРН 9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

ПРН 12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.

ПРН 16. Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.

ПРН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

ПРН1.1. Визначати індикатори якості й ефективності юридичної практики.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Зasadничі положення кримінології.

Кримінологія як наука. Поняття кримінології, її об'єкт, предмет, система. Мета, задачі, функції кримінології. Методологія кримінологічного пізнання. Наукові школи кримінології. Розвиток кримінології в Україні та у зарубіжних країнах. Міжнародні кримінологічні організації. Конгреси ООН із попередження злочинності та кримінального правосуддя.

Методика, методи і процедури кримінологічних досліджень. Методика кримінологічних досліджень. Методи і процедури кримінологічних досліджень. Методи теоретичних кримінологічних досліджень. Методи емпіричних кримінологічних досліджень. Основи кримінального аналізу та організації інформаційно-аналітичної діяльності. Статистичний облік

кримінальних правопорушень та осіб, які їх вчинили. Цифрові технології дослідження кримінологічно важливих явищ.

Злочинність та її характеристики. Поняття злочинності та наукові погляди щодо розуміння її змісту. Системний підхід до пізнання та пояснення явища злочинності. Кількісні, якісні та кількісно-якісні показники вимірювання злочинності. Латентність злочинності та методи її оцінювання. Наслідки злочинності. Регіональні особливості злочинності в Україні. Сучасні тенденції поширення злочинності в Україні і світі.

Модуль 2. Теоретичні проблеми кримінології.

Особа злочинця. Поняття «особа злочинця» і «особистість злочинця», їх співвідношення, наукове і практичне значення. Структура особи злочинця. Соціально-демографічні ознаки злочинця. Морально-психологічні ознаки злочинця, кримінально-правові та інші кримінологічно значущі ознаки злочинця. Співвідношення і взаємозв'язок соціального і біологічного в особі злочинця та їх роль у вчиненні кримінального правопорушення. Формування криміногенної спрямованості особистості та мотивації кримінальної поведінки. Типологія і класифікація злочинців, її наукове і практичне значення. Зарубіжні теорії пояснення феномену особи злочинця.

Детермінація злочинності. Поняття кримінологічної детермінації. Система детермінант злочинності. Загальна характеристика детермінант злочинності в Україні. Роль фонових явищ у детермінації злочинності. Причини та умови кримінальних правопорушень, механізм індивідуальної кримінальної поведінки. Причини вчинення кримінальних правопорушень. Умови, що сприяють вчиненню кримінальних правопорушень. Роль конкретної життєвої ситуації у вчиненні кримінального правопорушення. Механізм індивідуальної кримінальної поведінки та його елементи.

Запобігання і протидія злочинності. Державна політика боротьби із злочинністю. Теоретичні засади запобігання злочинності. Об'єкти запобіжного впливу. Суб'єкти боротьби із злочинністю та основні напрями їх діяльності. Організація й управління системою запобігання злочинності.

Кримінологічне прогнозування розвитку злочинності. Кримінологічне планування заходів запобігання злочинності.

Модуль 3. Прикладні проблеми запобігання злочинності.

Запобігання кримінальним правопорушенням у сфері економіки. Поняття кримінальних правопорушень у сфері економіки та їх класифікація. Кримінологічна характеристика кримінальних правопорушень у сфері економіки. Причини та умови кримінальних правопорушень у сфері економіки. Запобігання кримінальним правопорушенням у сфері економіки.

Запобігання кримінальним правопорушенням, вчинюваним учасниками організованих злочинних угруповань. Поняття організованої злочинності та її види. Кримінологічна характеристика кримінальних правопорушень, вчинюваних учасниками організованих злочинних угруповань. Причини та умови вчинення учасниками організованих злочинних угруповань кримінальних правопорушень. Міжнародне і національне законодавство у сфері боротьби з організованою злочинністю. Запобігання кримінальним правопорушенням, вчинюваним учасниками організованих злочинних угруповань.

Запобігання кіберзлочинам. Поняття кіберзлочинів та їх ознаки. Види кіберзлочинів. Кримінологічна характеристика кіберзлочинів. Причини та умови кіберзлочинів. Законодавство у сфері запобігання кіберзлочинності. Запобігання кіберзлочинам.

Запобігання кримінальним правопорушенням у сфері обігу наркотичних засобів. Поняття наркозлочинності, наркобізнесу за міжнародним та національним законодавством. Кримінологічна характеристика кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів. Причини та умови кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів. Запобігання кримінальним правопорушенням у сфері обігу наркотичних засобів.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Зasadничі положення кримінології				
		Тема 1. Кримінологія як наука	12	2	2	8
		Тема 2. Методика, методи і процедури кримінологічних досліджень	12	2	2	8
		Тема 3. Злочинність та її характеристики	12	2	2	8
		<i>Разом</i>	36	6	6	24
		Модуль 2. Теоретичні проблеми кримінології				
		Тема 1. Особа злочинця	12	2	2	8
		Тема 2. Детермінація злочинності. Причини та умови кримінальних правопорушень, механізм індивідуальної кримінальної поведінки	12	2	2	8
		Тема 3. Запобігання і протидія злочинності	12	2	2	8
		<i>Разом</i>	36	6	6	24
		Модуль 3. Прикладні проблеми запобігання злочинності				

		Тема 1. Запобігання кримінальним правопорушенням у сфері економіки	12	2	-	8
		Тема 2. Запобігання кримінальним правопорушенням, вчинюваним учасниками організованих злочинних угруповань	12	2	2	8
		Тема 3. Запобігання кіберзлочинам	12	2	2	8
		Тема 4. Запобігання кримінальним правопорушенням у сфері обігу наркотичних засобів	12	2	2	8
		<i>Разом</i>	48	8	8	32
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	20	20	80

5. *Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання*

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Кримінологія» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне/письмове опитування, експрес-опитування, вирішення практичних завдань, участь у розробці кейсу, підготовка презентації, есе, реферату тощо. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки

студента у вивченні поточного матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквиумів.

Обов'язковою формою самостійної роботи студентів є підготовка підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами захисту підсумкової письмової роботи – 20 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль				Підсумкова оцінка знань (диференційований залік)
Модуль № 1	Модуль № 2	Модуль № 3	Самостійна робота студентів	
п/з	п/з	п/з		
max 24	max 24	max 32	max 20	max 100

6. Критерії оцінювання результатів навчання

Вид контролю	Кількість балів	Критерії(за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквиум	Max 10	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Підсумкова письмова робота	Max 20	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота не містить методологічних помилок, є посилання на джерела та власні висновки.

		При захисті продемонстровані глибокі знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	15	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота містить незначні методологічні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	10	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри, але з незначними помилками. Робота містить методологічні та змістовні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, але виникли проблеми з аргументації окремих понять та суджень у роботі, доведеність висновків.
	5	Робота оформлена з помилками та порушеннями кафедральних вимог щодо форми роботи. Робота містить методологічні та змістовні помилки, використано недостатню кількість джерел для обґрунтування дослідження та висновків. При захисті виникли труднощі щодо розкриття змісту теми, наведення аргументів стосовно окремих положень роботи та обґрунтованості і доведеності висновків.
	Min 0	Робота оформлена неналежним чином, без посилання на джерела та містить методологічні помилки. При захисті автор роботи не може продемонструвати знання з обраної теми, навести аргументацію понять та здійснити аналіз інформації. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.
Диференційований залік	100	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах і концепціях навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з навчальної дисципліни й використання отриманих знань у практичній роботі.
	90	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	85	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих помилок. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	75	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою.
зараховано		

		3. Помилки й суттєві неузгодженості у відповіді на запитання за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	70	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на запитання за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	60	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на питання на запитання.
не зараховано	55	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НІОУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34

8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності та протоколи, що її доповнюють від 15.11.2000 № 55/25, ратифікована законом від 04.02.2004 № 1433-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1433-15#Text>
2. Конвенція Ради Європи про заходи щодо протидії торгівлі людьми від 16.05.2005, ратифікована законом від 21.09.2010 № 2530-VI URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_858#Text
3. Стратегія кібербезпеки України «Безпечний кіберпростір – запорука успішного розвитку України», затверджена Указом Президента України від 26 серпня 2021 року № 447/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/447/2021#Text>
4. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30.06.1993 № 3341-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3341-12#Text>
5. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>
6. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону: Закон України від 22.06.2000 № 1835-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1835-14#Text>
7. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 07.12.2017 № 2229-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text>
8. Про протидію торгівлі людьми: Закон України від 20.09.2011 № 3739-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3739-17#Text>

9. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 06.12.2019 № 361-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>

10. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону: Закон України від 22.06.2000 № 1835-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1835-14#Text>

11. Про соціальну адаптацію осіб, які відбувають чи відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк: Закон України від 17.03.2011 № 3160-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3160-17#Text>

Література

Основна література

1. Кримінологія : підручник / Б. М. Головкін, В. В. Голіна, О. В. Лисодеда ін.; за заг. ред. Б. М. Головкіна. Харків : Право, 2020. 384 с. (Розділ 12).

2. Новіков О. В. Кримінологічна характеристика та запобігання злочинності у сфері інтелектуальної власності: моногр.; за заг. ред. Б. М. Головкіна. Харків: Право, 2018. 182 с.

3. Фіскальна безпека України – загрози, ризики, вразливості: стратегічна візія / Користін О. Є., Катамадзе Г. Ш., Некрасов В. А., Мельник В. І. та ін. Херсон: Гельветика, 2021. 64 с.

4. Філіппов С. О. Протидія транскордонній злочинності: глобальний контекст і реалії України: монографія. Одеса: Фенікс, 2019. 452 с.

5. Заїчко О. В. Запобігання незаконній порубці або незаконному перевезенню, зберіганню, збуту лісу: монографія; за ред. Б. М. Головкіна. Харків: Право, 2019. 192 с.

6. Пивоваров В. В., Гулаткін Т. В. До питання про співвідношення «білокомірцевої» та корпоративної злочинності. *Право і суспільство*. 2018. №2. С. 223–228.
7. Шейко К. В. Запобігання злочинам, що вчиняються у сфері виробництва і обігу алкогольних напоїв: монографія/ наук. ред. Б. М. Головкін. Харків: Юрайт, 2021. 212 с.
8. Олійник Д. О. Запобігання корупційним злочинам, що вчиняються при здійсненні митних процедур : монографія/наук. ред. Б. М. Головкін. Харків : Право, 2018. 200 с.
9. Гудмен М. Злочини майбутнього ; пер. з англ. І. Мазарчук, Я. Машико. Харків : Фабула, 2019. 592 с.
10. Тарасюк А. В. Кібербезпека України на сучасному етапі державотворення: теоретико-правові основи: моног. Київ; Одеса : Фенікс, 2020. 404 с.
11. Тимошенко В. І., Шакун В. І. Теоретичні основи кримінології: монографія. Київ: Юрінком Інтер, 2021. 240 с.
12. Оболенцев В. Ф. Системний аналіз та моделювання системи запобігання злочинності в Україні: монографія. Харків: Юрайт, 2021. 192 с.
13. Вербенський М. Г., Кулик О. Г., Наумова І. В. Кримінальна ситуація в Україні: основні тенденції: 2020 рік монографія. Вінниця: ТВОРИ, 2021. 144 с.
14. Федчак І. А. Основи кримінального аналізу : навч. посіб. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 288 с.
15. Довідник керівника поліції – поліцейська діяльність, керована розвідувальною аналітикою LIP : навч. посіб. /Користін О. Є., Пефтієв Д. О., Пеньков С. В. та ін.; за заг. ред. Вербенського М. Г. Київ: Людмила, 2019. 120 с.
16. Головкін Б. М. Теперішнє і майбутнє кримінології. *Проблеми законності*. 2020. Вип. 149. С. 168–184.

Додаткова література

1. Прикладний кримінальний аналіз на базі інформаційно-аналітичної системи RICAS: методичні рекомендації / Узлов Д. Ю., Струков В. М., Оболенцев В. Ф. та ін. Харків: Юрайт, 2018. 97 с.
2. Тактичний кримінальний аналіз: теорія та практика: навч. посіб. / О. Є. Користін, Н. П. Свиридюк, О. М. Цільмак та ін. Одеса: РВВ ОДУВС, 2019. 216 с.
3. Гудмен М. Злочини майбутнього / пер. з англ. І. Мазарчук, Я. Машико. Харків: Фабула, 2019. 592 с.
4. Шостко О. Ю., Подільчак О. М. Сучасні світові тенденції злочинності. *Проблеми законності*. 2020. Вип. 148. С. 169–183.
5. Головкін Б. М. Про детермінацію злочинності. *Часопис Київського університету права*. 2020. № 1. С.274–280.

Інтернет-ресурси

- Офіційний сайт Євростату - <https://ec.europa.eu/eurostat>
- Офіційний сайт Європолу - <https://www.europol.europa.eu/>
- Офіційний сайт Управлінням ООН по наркотикам і злочинності (UNODC) - <https://www.unodc.org/>
- Офіційний сайт Європейського бюро проти шахрайства (OLAF) - https://ec.europa.eu/anti-fraud/home_en
- Офіційний веб-портал Верховної Ради України – <http://rada.gov.ua/>
- Офіційний веб-портал Президента України – <http://www.president.gov.ua>
- Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України – <http://www.kmu.gov.ua>
- Офіційний веб-портал Ради національної безпеки і оборони - <https://www.rnbo.gov.ua/>
- Офіційний веб-портал Офісу Генерального прокурора – <https://www.gp.gov.ua/ua/index.html>

Офіційний веб-портал Міністерства внутрішніх справ України – <https://mvs.gov.ua/uk>

Офіційний веб-портал Національної поліції України – <https://www.npu.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Служби безпеки України – <https://ssu.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Національного агентства з питань запобігання корупції – <https://nazk.gov.ua/uk/>

Офіційний веб-портал Національного антикорупційного бюро України – <https://nabu.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Державної служби статистики – <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Судова статистика – https://court.gov.ua/inshe/sudova_statystyka/

Єдиний державний реєстр судових рішень – <https://reyestr.court.gov.ua/>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри адміністративного права. URL: <https://library.nlu.edu.ua/senmk/itemlist/category/199-kafedra-kriminologii-ta-kriminalno-vikonavchogo-prava.html>